

Наталка Полтавка (дуже стисло)

Іван Котляревський

Українська опера на дві дії

Дійові особи:

Н а т а л к а — українська дівчина.

Горпина Терпилиха — її мати.

Петро — коханий Наталки.

Микола — далекий родич Терпилихи.

Тетерваковський — возний, жених Наталчин.

Макогоненко — сільський виборний.

ДІЯ ПЕРША

Наталка журиться, що вже давно немає її коханого Петра. Вона промовляє, звертаючись до нього. З'являється возний, що натякає на своє кохання до дівчини, а потім і признається. Наталка відповідає, що вони не рівня одне одному.

Наталка йде додому, а замість неї з'являється виборний. Обидва чоловіки розмовляють про дівчину, вихваляючи її. Перебирають і женихів, що сватались до неї.

Виборний розповідає, що Терпили жили в Полтаві, були багаті, але батько пропив усе добро, вигнав свого вихованця Петра та й помер. Терпилиха з дочкою переїхали на село.

Виборний погоджується допомогти возному владнати справи з Наталкою.

Дія переноситься в хату Терпилихи. Мати докоряє дівчині, що та відмовляє гарним женихам. Як же їм жити далі? Наталка ж уже чотири роки чекає Петра. В хату заходить виборний і пропонує в ролі жениха возного. Домовляється про сватання.

Дівчина залишається сама і журиться.

ДІЯ ДРУГА

Микола промовляє сам до себе, розказуючи про своє сирітське безталання, співає пісню. З'являється Петро, який теж співає про свою тугу за дівчиною. Хлопці потоваришували.

В цей час із хати Терпилихи виходять виборний і возний, перев'язані після сватання. Петро дізнається, хто вони такі. Зрозумівши, що Петро — коханий Наталки, Микола зголосився про все дізнатися докладно.

Виявляється, що Петро пішов на заробітки, аби бути гідним багатого батька Наталки. Тепер же знайшов їх самих у бідності. Хлопець розмовляє з виборним і розповідає про те, що бачив і чув у мандрах.

Хлопець страждає за втраченим щастям. З'являється Наталка і відразу впізнає його, тому вирішує не виходити за возного. Виборний наполягає на тому, що вона вже перев'язала їх рушниками. Разом з Терпилихою він вмовляє Наталку.

Петро віддає дівчині зароблені гроші, щоб чоловік не дорікав їй бідністю. Такий його вчинок умилостивив возного, і той відмовляється від Наталки. Мати благословляє

дітей.

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

П'єса І. Котляревського привертала увагу читачів та глядачів красою зображених народних характерів, пісенністю їхньої мови. Шляхом індивідуалізації мови драматургові вдалося чітко окреслити психологічні типи персонажів. Так, мова возного й виборного викликає посмішку своєю перекрученістю, напускною вченістю.

П'єсі притаманні елементи сентименталізму, що розвивався на той час у літературі, — звернення до людських почуттів, змалювання їхньої сили й глибини. У дусі сентименталізму написано й кінцівку: возний відмовляється від Наталки.